

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

**Komisji Rodziny, Polityki oraz
Senioralnej i Społecznej**

**Komisji
Ustawodawczej**

oraz

**Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych**

Nr posiedzenia: 148

Nr posiedzenia: 346

Nr posiedzenia: 202

Data posiedzenia: 15 stycznia 2015 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Kazimierz Kleina.

Porządek posiedzenia: 1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności (druk senacki nr 785).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie Komisji Ustawodawczej: Marek Borowski, Grzegorz Czelej, Helena Hatka, Maciej Klima, Andrzej Matusiewicz, Bohdan Paszkowski, Leszek Piechota, Andrzej Szewiński, Grażyna Sztark, Piotr Wach, Piotr Zientarski,
  - senatorowie członkowie Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej: Anna Aksamit, Mieczysław Augustyn, Stanisław Kogut, Waldemar Kraska, Jan Filip Libicki, Robert Mamątow, Jan Michalski, Andżelika Możdżanowska, Andrzej Pająk,
  - senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Grzegorz Bierecki, Henryk Cioch, Piotr Gruszczyński, Kazimierz Kleina, Izabela Kloc, Tadeusz Kopeć, Marek Martynowski, Witold Sitarz,
  - goście:
    - Ministerstwo Finansów:
      - zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Agnieszka Wachnicka,
      - naczelnik Wydziału Sektora Bankowego w Departamencie Rozwoju Rynku Finansowego Halina Wesołowska,
      - specjalista w Departamencie Rozwoju Rynku Finansowego Mariusz Pawłowski,
    - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych:
      - dyrektor Departamentu Ewidencji Państwowych Roman Kusyk,
      - główny specjalista w Departamencie Spraw Obywatelskich Jakub Mykowski,
    - Ministerstwo Sprawiedliwości:
      - główny specjalista w Wydziale Prawa Gospodarczego w Departamencie Prawa Cywilnego Katarzyna Michalak,
    - Prokuratura Generalna Skarbu Państwa:
      - starszy radca Krzysztof Buczyński,
    - Bank Gospodarstwa Krajowego:

- dyrektor zarządzający Sebastian Skuza,
- radca prawny Ewa Bechta,
- stażystka Emilia Wróblewska,
- Bankowy Fundusz Gwarancyjny:
  - zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Katarzyna Czarnuszewicz,
- Urząd Komisji Nadzoru Finansowego:
  - radca prawny w Departamencie Prawnym Anna Ochocka,
  - starszy specjalista w Departamencie Ochrony Klientów Piotr Matraszek,
- Krajowa Izba Rozliczeniowa:
  - wiceprezes zarządu Michał Szymański,
- Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa:
  - radca prawny Paweł Pelc,
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów:
  - naczelnik wydziału w Departamencie Ochrony Interesów Konsumentów Małgorzata Orzeł-Kołodziejczyk,
  - główny specjalista w Departamencie Ochrony Interesów Konsumentów Bartosz Kostur,
- Związek Banków Polskich:
  - wiceprezes Jerzy Bańka,
  - dyrektor Zespołu Prawno-Legislacyjnego Tadeusz Białek,
  - prawnik Zespołu Prawno-Legislacyjnego Jolanta Kędzierska,
- Krajowa Rada Notarialna:
  - prezes Tomasz Janik,
- Federacja Konsumentów:
  - dyrektor Działu Prawnego Izabela Dąbrowska-Antoniak,
- Fundacja im. Stefana Batorego:
  - dyrektor Ewa Kulik-Bielińska,
- Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce:
  - ekspert ds. organizacji pozarządowych i programów społecznych Tomasz Schimanek,
- Kancelaria Senatu:
  - pracownik Biura Legislacyjnego Jakub Zabielski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Projekt ustawy omówił reprezentujący wnioskodawców senator Mieczysław Augustyn. Podkreślił, że nowelizacja ma uregulować kwestię dysponowania środkami zgromadzonymi na tzw. rachunkach uśpionych, nieaktywnych na skutek śmierci właścicieli. Obecne przepisy nie dają spadkobiercom dostępu do informacji o tych rachunkach. Ponadto wnioskodawcy proponują: uregulowanie kwestii zarządzania środkami pieniężnymi po zmarłych klientach banków oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (SKOK); wprowadzenie obowiązku informowania przez banki i SKOK klientów przy zawieraniu umowy na prowadzenie rachunku o możliwości wydania dyspozycji na wypadek śmierci oraz utworzenia centralnej informacji

o rachunkach i umożliwienia dostępu do niej zarówno posiadaczom, jak i spadkobiercom. Wykonawcą ustawy ma być m.in. Bank Gospodarstwa Krajowego.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego w swojej opinii podkreślił, że nowatorstwo nowelizacji polega na otwarciu dostępu spadkobiercom do objętych tajemnicą bankową informacji o rachunkach zmarłych właścicieli.

Dyrektor Agnieszka Wachnicka z Ministerstwa Finansów pozytywnie oceniła projekt ustawy, podkreśliła jednak, że kwestie zarządzania środkami z kont nieaktywnych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, środków na waloryzację zgromadzonych na kontach aktywów czy ich opodatkowanie wymagają dodatkowych konsultacji i rozstrzygnięć. W Ministerstwie Finansów podjęto prace nad rządowym projektem ustawy o utworzeniu centralnej bazy informacji o rachunkach bankowych. Prowadzone są wspólnie z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Prokuratorią Generalną.

Wiceprezes Związku Banków Polskich Jerzy Bańka krytycznie ocenił zakres proponowanych zmian. Stwierdził, że zbyt dalece ingerują w obowiązujące przepisy prawa bankowego i prawa spadkowego, budzą też poważne kontrowersje natury doktrynalnej. Wiceprezes postulował ograniczenie inicjatywy do instytucji centralnej informacji o rachunkach bankowych. Należy w tym celu wykorzystać istniejącą Krajową Izbę Rozliczeniową. Regulacja ustawowa jest niezbędna i powinna objąć obligatoryjnie wszystkie banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Roman Kusyk, dyrektor reprezentujący Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, stwierdził, że obowiązujące prawo wystarczająco zabezpiecza dostęp banków do informacji o zgonie. Proponowane w noweli rozwiązania na rzecz banków burzą wewnętrzną systematykę ustawy o ewidencji ludności (PESEL) i wydają się niecelowe. Dodał, że nowela nie obejmuje instrumentów finansowych związanych z oszczędnościami w funduszach emerytalnych i inwestycyjnych czy na rachunkach maklerskich, a mogą one być przedmiotem praw spadkobierców.

Przedstawiciel SKOK Paweł Pelc postulował, aby ze względu na spółdzielczy charakter kas nie stosować do nich rozwiązań dotyczących zamykania uspionych rachunków, ponieważ kasy świadczą usługi wyłącznie na rzecz swoich członków. Udostępnianie informacji o rachunkach w SKOK osobom, które do nich nie należą, wymaga zatem stosownych uzupełnień w projekcie nowelizacji.

Tomasz Schimanek, przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedstawił propozycję przeznaczenia części środków gromadzonych na kontach uspionych na wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i na cele społecznie pozytywne.

Sebastian Skuza z Banku Gospodarstwa Krajowego zwrócił uwagę na konieczność wyjaśnienia m.in. kwestii skutków regulacji w zakresie prawa cywilnego, przeniesienia własności środków z innych banków do Banku Gospodarstwa Krajowego oraz przejęcia zobowiązań innych banków przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Prezes Krajowej Rady Notarialnej Tomasz Janik apelował o podjęcie przez ministra sprawiedliwości prac nad wprowadzeniem instytucji publicznego rejestru testamentów, na wzór większości krajów w Europie. Rejestr pomógłby rozwiązać kwestię wykonania woli zmarłych.

W dyskusji senator Bierecki poparł projekt. Poinformował o przygotowanych przez grupę senatorów poprawkach. Dotyczą one m.in. wykorzystania informacji o rachunkach przekazywanych przez banki i SKOK do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Dane te, zdaniem senatora, są wystarczające do realizacji celów inicjatywy ustawodawczej.

Senator Piotr Zientarski podjął zagadnienie statusu prawnego dyspozycji, na mocy której wskazana przez właściciela rachunku osoba dziedziczy zgromadzone tam środki. Zdaniem senatora senacka koncepcja instytucji darowizny na wypadek śmierci byłaby właściwym rozwiązaniem.

Senator Henryk Cioch zaproponował w tym celu wprowadzenie do kodeksu cywilnego instytucji umowy dziedziczenia.

Komisje przyjęły propozycję senatora Kazimierza Kleiny, aby wspólnie z Ministerstwem Finansów i Ministerstwem Sprawiedliwości kontynuować prace nad przygotowaniem

ostatecznej wersji projektu inicjatywy.

Kolejne posiedzenie komisji w tej sprawie odbędzie się w lutym.

Konkluzja: Komisje nie zakończyły pierwszego czytania projektu ustawy.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Opracowano w BPS/SL